

Bruselj, 5. november 2021
(OR. en)

13537/21

AGRI 523
ENV 817
FORETS 68
PROCIV 134
JUR 616
DEVGEN 195
RELEX 933
UD 271
PROBA 47
FAO 39

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Svet
Zadeva:	Sklepi Sveta o novi strategiji EU za gozdove do leta 2030 – <i>odobritev</i>

1. Komisija je 16. julija 2021 izdala sporočilo „*Nova strategija EU za gozdove do leta 2030*“, ki mu je priložila dva delovna dokumenta služb Komisije, in sicer o *časovnem načrtu ukrepov Komisije za izvajanje zaveze za zasaditev treh milijard dodatnih dreves do leta 2030 v EU* ter o *posvetovanju z deležniki in dokazni podlagi v zvezi z novo strategijo EU za gozdove do leta 2030* (v nadaljnjem besedilu: *strategija*).
2. Predsedstvo je na podlagi prispevkov držav članic pripravilo več spremenjenih različic osnutka sklepov Sveta o strategiji, ki jih je Delovna skupina za gozdarstvo preučila in o njih razpravljala na neformalnih sejah.

3. Da bi zagotovili nadaljnje smernice za delo v zvezi z osnutkom sklepov Sveta o strategiji, je na seji Sveta za kmetijstvo in ribištvo 12. oktobra 2021 potekala orientacijska razprava na podlagi informativnega dokumenta predsedstva (dokument 12122/21). Mnenja o strategiji je 6. oktobra 2021 izmenjal tudi Svet za okolje. Ključna sporočila ministrov in ministric za okolje ter prispevki njihovih kolegov in kolegic za kmetijstvo, izraženi na navedeni seji Sveta AGRIFISH, so služili kot smernice za tekoče delo v zvezi z osnutkom sklepov Sveta.
4. Odbor stalnih predstavnikov je 5. novembra 2021 rešil še zadnje odprto vprašanje. Delegacije so na splošno podprle besedilo sklepov Sveta o strategiji. Portugalska je ob podpori Francije in Španije predložila izjavo v zvezi z odstavkom 12 sklepov Sveta. Tudi Luksemburg je predložil izjavo v zvezi z odstavkom 7. Komisija je predložila izjavo v zvezi z odstavkom 13.
5. Svet (kmetijstvo in ribištvo) naj glede na navedeno na seji 15. novembra 2021 odobri osnutek sklepov Sveta iz priloge k temu dopisu.

**Osnutek sklepov Sveta o
novi strategiji EU za gozdove do leta 2030**

Svet Evropske unije –

1. OB SKLICEVANJU na sklepe Sveta o *perspektivah za politike EU, povezane z gozdovi, in gozdni strategiji EU po letu 2020* z dne 10. novembra 2020¹, o *napredku pri izvajanju strategije EU za gozdove in o novem strateškem okviru za gozdove*² z dne 15. aprila 2019, o *okrepitvi ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov* z dne 16. decembra 2019³, o novi strategiji EU za prilagajanje podnebnim spremembam z dne 10. junija 2021⁴, z naslovom *Okrevanje naj bo krožno* z dne 17. decembra 2020, o posodobljeni strategiji za biogospodarstvo z dne 29. novembra 2019⁵ ter o *strategiji za biotsko raznovrstnost – potrebno je nujno ukrepanje* z dne 23. oktobra 2020⁶.
2. OB PRIZNAVANJU, da ima Ministrska konferenca o varstvu gozdov v Evropi (FOREST EUROPE) vodilno vlogo pri razvoju dialoga, načel, meril, kazalnikov in opredelitev v zvezi z večnamensko vlogo gozdov in njihovim trajnostnim upravljanjem, ter OB POUDARJANJU resolucij in izjav ministrske konference FOREST EUROPE, ki so jih podpisale vse države članice EU in Evropska komisija v imenu Evropske unije, ter skupne vizije za evropske gozdove do leta 2030, določene v ministrski izjavi iz Bratislave „Prihodnost, ki si jo želimo: gozdovi, ki jih potrebujemo“⁷.

¹ Dok. 12695/1/20 REV 1.

² Dok. 8609/19.

³ Dok. 15151/19.

⁴ Dok. 9694/21.

⁵ Dok. 14594/19.

⁶ Dok. 12210/20.

⁷ Osma ministrska konferenca FOREST EUROPE, 14. in 15. april 2021.

3. OB POUDARJANJU, da so države članice v skladu s svojimi gozdarskimi politikami razvile in izvajajo nacionalne strategije, programe, orodja in druge instrumente za trajnostno gospodarjenje z gozdovi.
4. OB PRIZNAVANJU, da je trajnostno gospodarjenje z gozdovi, kot ga je opredelila ministrska konferenca FOREST EUROPE na podlagi načel o varovanju gozdov⁸, dinamičen in razvijajoč se koncept, ki daje okvir za uravnoteženje zagotavljanja in krepitev ekoloških, ekonomskih in socialnih storitev gozdov in/ali gozdnih ekosistemov, da bi prispevali k trem razsežnostim trajnostnega razvoja in s tem spodbujali številne funkcije gozdov.
5. OB POUDARJANJU pomena trajnostnega gospodarjenja z gozdovi kot sonaravne rešitve za ohranjanje in ustrezno izboljšanje gozdnih virov in njihovega prispevka h globalnemu ogljikovemu ciklu, zdravju, vitalnosti in odpornosti gozdnih ekosistemov, k ohranjanju, obnavljanju in trajnostni rabi biotske raznovrstnosti, varovalnim funkcijam gozdov, zlasti v zvezi z vplivom podnebnih sprememb, ter k proizvodnim in drugim socialno-ekonomskim funkcijam gozdov –

Celostni pristop in okvir za gozdove

6. POZDRAVLJA objavo sporočila Komisije o novi strategiji EU za gozdove do leta 2030 in večjo ambicioznost te strategije glede prispevka gozdov v okviru njihove večnamenske vloge k evropskemu zelenemu dogovoru in svetovnim ciljem in podciljem, povezanim z gozdovi, vključno s tistimi iz Agende 2030. POUDARJA, da imajo gozdovi in gozdarski sektor lahko pomembno vlogo pri prehodu EU na trajnostno, zeleno, podnebno nevtrarno in konkurenčno krožno biogospodarstvo.

7. OPOZARJA, da ta sektor potrebuje celovit okvir, v katerem bodo uravnoteženo in celostno upoštevane vse tri razsežnosti trajnostnosti, ter POUDARJA potrebo po skladnosti med različnimi gozdarskimi politikami, cilji in instrumenti EU, ki neposredno ali posredno vplivajo na gozdove, ter povezavo z vlogo EU v različnih mednarodnih procesih. POUDARJA, da bi v sporočilu morali začrtati uravnoteženo vizijo o različnih razsežnostih trajnostnosti. V zvezi z izvajanjem strategije POUDARJA, da je treba okrepiti socialno-ekonomske cilje in opredeliti novo uvedene koncepte in izraze v strategiji EU za gozdove ter določiti jasne korake za prihodnje sodelovanje Komisije in držav članic.
8. POUDARJA, da imajo gozdovi v EU pomembno vlogo v boju proti izgubi biotske raznovrstnosti in podnebnim spremembam, tudi z okrepljenimi ukrepi za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje. POZDRAVLJA tekoče delo na področju določanja, kartiranja ter spremljanja preostalih prvotnih in staroraslih gozdov v EU, da bi zagotovili njihovo ohranitev. OBŽALUJE, da vidiki dezertifikacije in hidrološke funkcije gozdov v strategiji niso bili dovolj razviti.
9. POZDRAVLJA poudarek na spodbujanju trajnostno proizvedenih lesnih proizvodov, zlasti tistih z dolgo življenjsko dobo, in hkrati OPOZARJA, da z viri gospodarna in trajnostna proizvodnja ter uporaba gozdarskih proizvodov, tudi tistih z dolgo in kratko življenjsko dobo, prispevata k podnebnim ciljem, krožnemu biogospodarstvu, trajnostnemu in okolju prijaznejšemu gospodarskemu okrevanju po pandemiji ter razvoju podeželja. V zvezi s tem POUDARJA, da je treba še naprej spodbujati trajnostno proizvodnjo, potrošnjo in naložbe ter spodbujati kratke in lokalne dobavne verige ter trajnostne politike oskrbe vzdolž celotne vrednostne verige, zlasti v zvezi s krepitvijo učinkovite rabe virov in krožnega gospodarstva.

10. POZDRAVLJA, da so bili gozdovi priznani kot ponudnik možnosti preživetja in pomembnih ekosistemskih storitev. POUDARJA, da je treba v tesnem sodelovanju med Komisijo in državami članicami nadalje oblikovati konkretne socialno-ekonomske cilje v okviru strategije kot del skupnega delovnega programa izvajanja. IZPOSTAVLJA ključno vlogo lastnikov in upravljalcev gozdov pri uresničevanju ciljev strategije, tudi pri podpiranju razvoja podeželskih območij, s čimer se preprečuje ruralna depopulacija in spodbuja ožvitev podeželja.
11. POUDARJA, da je treba uporabiti razpoložljive finančne mehanizme in spodbude, vključno s plačili za gozdne ekosistemske storitve. POZIVA Komisijo, naj skupaj z državami članicami preuči možnosti za nove inovativne tržne rešitve, kot so plačila za ekosistemske storitve, za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter za biotsko raznovrstnost, vključno z rešitvami, kot sta sonaravno gozdarstvo in sekvestracija ogljika v kmetijske površine, ob hkratnem omejevanju upravnega bremena za lastnike in upravljalce gozdov ter javne uprave.
12. POUDARJA, da bi lahko enak pristop za vse gozdove v EU bolj škodil kot koristil. IZPOSTAVLJA, da je treba prepoznati, spoštovati in ohranjati raznolikost in posebnosti gozdov in gozdnih ekosistemov, pokritosti z gozdovi, praks gospodarjenja in gozdnogojitvenih praks, lastništva ter kulturnega in zgodovinskega razvoja držav članic in regij, vključno z območji z naravnimi omejitvami in najbolj oddaljenimi regijami.
13. POUDARJA, kako pomembna je pristojnost držav članic, in v zvezi s tem PONOVO OPOZARJA NA odstavek 6(g) Sklepov Sveta z dne 10. novembra 2020 o *perspektivah za politike EU, povezane z gozdovi, in gozdni strategiji EU po letu 2020*⁹.

⁹ Dok. 12695/1/20 REV 1 – odstavek 6(g).

14. OBŽALUJE, da nova strategija EU za gozdove ni bila oblikovana v sodelovanju z državami članicami in deležniki, in IZRAŽA pripravljenost za sodelovanje s Komisijo ter PRIZNAVA, da obstaja skupni interes za sodelovanje pri celostnem izvajanju nove strategije EU za gozdove do leta 2030. V zvezi s tem POUDARJA pomen sodelovanja, usklajevanja in skupnih dejavnosti držav članic, Evropske komisije in drugih pomembnih partnerjev v vseevropski regiji na področju gozdne politike.
15. JE SEZNANJEN s pobudo za zakonodajni predlog za okvir za spremljanje gozdov, poročanje o njih in zbiranje podatkov, vključno s strateškimi načrti držav članic za gozdove. Poleg tega POZIVA k oblikovanju pojasnil o dodani vrednosti takih načrtov in OPOZARJA, da je treba priznati stroškovno učinkovitost ter se izogniti podvajanju in dodatnemu upravnemu bremenu, opozarja pa tudi na že obstoječe celostne nacionalne gozdarske programe ali strategije, zasnovane v skladu z mednarodnimi zavezami, kot sta Strateški načrt Združenih narodov za gozdove in dunajska resolucija ministrske konference FOREST EUROPE¹⁰, ter s tem povezane pristojnosti držav članic.
16. POUDARJA, da mora oblikovanje politik temeljiti na zanesljivih in preglednih podatkih in bazi informacij o gozdovih. OPOZARJA, da bi bilo treba pri zbiranju, obdelovanju, poročanju in razlagi podatkov kar najbolj in najučinkoviteje izkoristiti obstoječe nacionalne popise gozdov in tozadevno sodelovanje v okviru – med drugim – mreže ENFIN. POZIVA Komisijo, naj skupaj z državami članicami in strokovnjaki analizira obstoječa neskladja in morebitne vrzeli pri zbiranju podatkov o gozdovih.

¹⁰ https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_vienna_resolutionV1.pdf

17. JE PREPRICAN, da bi bilo treba izčrpno izkoristiti obstoječe opredelitve in kazalnike, oblikovane v mednarodnih in regionalnih procesih, kot je ministrska konferenca FOREST EUROPE, in jih v celoti uporabiti za spremljanje stanja gozdov v EU in poročanje o njem. POZIVA Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami in ob podpori raziskovalnih mrež v okviru evropskega partnerstva za gozdarsko znanost izvede oceno, in naj se skupaj odločijo, ali so na ravni EU potrebni novi kazalniki, pragovi ali razponi za trajnostno gospodarjenje z gozdovi in kakšna bi bila njihova dodana vrednost. Ker se gozdovi med državami razlikujejo, je treba te pragove ali razpone določiti na nacionalni ali podnacionalni ravni.
18. POZDRAVLJA dejstvo, da se strategija osredotoča na potrebo po krepitvi odpornosti gozdov. PRIZNAVA negativne posledice in tveganja naravnih nesreč in drugih motečih dejavnikov za gozdove, ki se bodo zaradi podnebnih sprememb verjetno še poslabšali. POZIVA Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami okrepi prizadevanja tako za obvladovanje tveganj v zvezi z naravnimi nesrečami in dejavniki, ki povzročajo motnje v gozdovih, zlasti požari v naravi, kot tudi za prilagajanje podnebnim spremembam, da bi oblikovali strukturiran in celosten pristop, ob upoštevanju učinkovitega sodelovanja in platform za izmenjavo izkušenj med upravami držav članic in deležniki, pa tudi aktualnega dela v okviru ministrske konference FOREST EUROPE za vzpostavitev mehanizma za znanje na področju tveganj, povezanih z gozdovi.
19. IZPOSTAVLJA, da so raziskave in inovacije pomembna gonilna sila pri doseganju ambicioznih ciljev strategije. POZIVA k tesnejšemu sodelovanju pri načrtovanju raziskav in inovacij ter dejavnostih za spodbujanje – med drugim – uporabe trajnostno proizvedenih lesnih in drugih gozdnih proizvodov v krožnem biogospodarstvu, pa tudi prispevka gozdov k blažitvi podnebnih sprememb, prilagajanju nanje in ciljem biotske raznovrstnosti. POZDRAVLJA vzpostavitev partnerstva za raziskave in inovacije na področju gozdarstva, ob hkratnem zagotavljanju, da se partnersko delo izvaja v skladu s skupnim delom obstoječih mednarodnih organizacij.

20. SE STRINJA, da sta potrebna vključujoč pristop in dobro usklajevanje med organi EU, pristojnimi za gozdove. PRIPOROČA, da obstoječi Stalni odbor za gozdarstvo (SFC), ustanovljen z Odločbo Sveta z dne 29. maja 1989 o ustanovitvi Stalnega odbora za gozdarstvo (89/367/EGS), ostane glavni forum predstavnikov držav članic in Komisije na ravni EU za razpravo in svetovanje o temah, povezanih z gozdovi, in krepitev njegove vloge pri izvajanju strategije EU za gozdove.
21. SPODBUJA, da se ustrezni deležniki, vključno z lastniki in upravljavci gozdov, dosledno vključijo v posvetovanja o pripravi izvajanja strategije in v samo njeno izvajanje. POZIVA h konstruktivnemu dialogu in sodelovanju med Komisijo, državami članicami ter ustreznimi deležniki in civilno družbo.
22. POZIVA Komisijo, naj skupaj s Stalnim odborom za gozdarstvo pripravi letni delovni načrt s konkretnimi delovnimi tokovi, vključno z odpornostjo gozdov in vplivi podnebnih sprememb, krožnim biogospodarstvom ter biotsko raznovrstnostjo in ekosistemskimi storitvami gozdov, hkrati pa naj zagotovi prispevke drugih skupin Komisije, povezanih z gozdovi.
23. ODLOČNO POZIVA, da bi bilo treba pri vsakem razmisleku o uvedbi novih shem certificiranja poskrbeti, da so le-te dodana vrednost za že obstoječe prostovoljne sheme certificiranja. POUDARJA, da je treba pojasniti potrebo po novih sonaravnejših shemah certificiranja EU in njihovo dokazljivo dodano vrednost. IZPOSTAVLJA, da bi to lahko povzročilo dodatno upravno breme in stroške, morebitno zmedo pri potrošnikih in prekrivanja z obstoječimi shemami certificiranja za gozdove.

24. PONOVRNO POUDARJA, da je treba okrepiti ukrepanje EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov ter izvajanje in uveljavljanje ustreznih veljavnih predpisov EU, in Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE rezultate preverjanja primernosti uredbe EU o lesu in uredbe o FLEGT ter predvideni zakonodajni predlog Komisije in nezakonodajne ukrepe, s katerimi bi se čim bolj zmanjšalo tveganje krčenja in degradacije gozdov, povezano s proizvodi, danimi na trg EU.
25. POUDARJA, da imajo lahko EU in njene države članice z uspešnim izvajanjem celovite strategije EU za gozdove, ki spodbuja večnamensko vlogo gozdov in tako prispeva k svetovnim ciljem v zvezi z gozdovi in številnim ciljem trajnostnega razvoja, še naprej vodilno vlogo pri spodbujanju trajnostnega gospodarjenja z gozdovi in zaustavitvi krčenja gozdov na svetovni ravni v različnih mednarodnih forumih, kot sta Forum Združenih narodov za gozdove in Odbor za gozdarstvo v okviru FAO, pa tudi v regionalnih organizacijah in procesih, kot so ministrska konferenca FOREST EUROPE, UN/ECE in Evropska komisija za gozdarstvo v okviru FAO. OBŽALUJE, da nova strategija EU za gozdove ne upošteva te mednarodne razsežnosti.
26. UGOTAVLJA, da v strategiji ni jasno opredeljen ne njen vpliv na gozdove zunaj EU niti kako preprečiti, da predlagani zaščitni ukrepi za gozdove v EU ne bi povzročili večjega odtisa in morebitnih negativnih posledic v gozdovih zunaj EU, zlasti v prvotnih gozdovih, zaradi večjega uvoza lesa. Zato POZIVA Komisijo, naj to razsežnost upošteva v oceni učinka predlaganih ukrepov in po potrebi predlaga dodatne blažitvene ukrepe.
27. SPODBUJA polno in učinkovito sodelovanje domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti pri izvajanju in uresničevanju ciljev strategije. V zvezi z vlogo domorodnih ljudstev POUDARJA pomen Deklaracije o pravicah domorodnih ljudstev.

28. POZIVA Komisijo, naj Svetu vsako leto poroča o izvajanju nove strategije EU za gozdove do leta 2030 in o priporočilih iz teh sklepov, leta 2025 pa naj predstavi ugotovitve pregleda doseženega napredka in vključi Svet, če bodo potrebno dodatno ukrepanje.
29. IZPOSTAVLJA, da je pogoždovanje aktualen in uspešen ukrep v več državah članicah, ki ga podpira tudi skupna kmetijska politika EU. POZDRAVLJA načrt za zasaditev 3 milijard dodatnih dreves v EU do leta 2030. POUDARJA, da so zaveze za tako dodatno zasaditev dreves prostovoljne in da se v državah članicah pojavljajo znatni izzivi glede razpoložljivosti zemljišč ter da se za odobritev ukrepov za pogoždovanje uporabljajo pravni postopki držav članic, zato v zvezi s tem POZDRAVLJA spremljanje, ki je predvidena komponenta načrta.
30. IZPOSTAVLJA bistveno vlogo gozdov za zdravje in dobro počutje ljudi ter potrebo po spodbujanju pristopa „eno zdravje“, ki priznava medsebojno povezavo med zdravjem ljudi, zdravjem živali in zdravo naravo, ter ZAHTEVA, da se v pristopu „eno zdravje“ bolje preuči vloga gozdov in trajnostnega gospodarjenja z gozdovi ter okrepi prispevek gozdov, naravnih območij in javnih parkov k dobremu počutju ljudi, saj se je med pandemijo COVID-19 pokazala tudi potreba po ozelenitvi urbaniziranih območij.
-